

VGN KLEIO

Hoofredactie: Ben Vriesema | beninhaarlem@hotmail.com

Eindredactie: Patsboem!
educatief, Richard de Rooij | redactie@vgnkleio.nl

Redactie: Quinten Koster, Daan van Leeuwen, Lisa Oskamp, Daan Schuijt, Nicole van der Steen, Bart den Uyl, Hans Vermeer, Matthijs Wieldraaijer

Medewerkers: Jelte Posthumus, Ton van der Schans

Vormgeving: Bianca Emanuel
Magazine Design

Redactieadres: Molenveldlaan 43, 6523 RJ Nijmegen

Druk: Drukkerij Wilco BV, Meppel | ISSN 0165-6449

Advertentie acquisitie: Susanne Elgershuizen, 06 - 137 601 25 | elgershuizen15@gmail.com

Kleiokrant: Kopij kunt u sturen naar: redactie@vgnkleio.nl.

Website: www.vgnkleio.nl

Social media: @gsonderwijs
www.facebook.com/vgnkleio

Contributie: Lidmaatschap VGN € 80,- | Studenten € 50,-

Leden- en abonnementen-administratie: Lid worden of uw gegevens wijzigen? Stuur een mail naar: aanmelden@vgnkleio.nl.

Algemeen Bestuur VGN

Ton van der Schans, voorzitter, mediacontacten, pabocommissie
Maarten van Gils, secretaris, cie. didactiek
Maud Knook, penningmeester
Hellen Janssen, cie. havo/vwo, Euroclio
Gerard Rozing, cie. vmbo, cie. lerarenopleidingen
Pim Renou, ICT, communicatie, pr, cie. wereldgeschiedenis
Jos Niewold, cie. vmbo, PVVVO

Berichten voor het VGN-bestuur kunt u sturen naar: contact@vgnkleio.nl.

Van Nul tot Nu

Als je de strip *Van Nul tot Nu* hebt gelezen dan staan sommige afbeeldingen je een leven lang helder voor ogen. Of het nu Willem Beukelszoon is die wordt toegejuicht omdat hij het haringkaken uitvond ('Ach 't was een ongelukkie, ik speelde wat met mijn mes') of Maarten Luther die vloekt en tiert, omdat hij zich op de duim sloeg bij het vastnagelen van zijn stellingen. Filips de Schone in zijn schuimende wastobbe, of de weergave van de middeleeuwse stad, waar de poep zó uit het raam gekieperd wordt – de beelden beklijven. Volgend jaar bestaat de strip 40 jaar. Ik kreeg in de late jaren tachtig voor het eerst de *Donald Ducks* in bezit waarin *Van Nul tot Nu* sinds 1982 als feuilleton werd voorgepubliceerd. Geestelijk vaders waren Thom Roep – lange tijd hoofdredacteur van *Donald Duck* – en Co Loerakker: twee volwassen kwajongens (of twee ondeugende ouwe zeurpieten) die met hun strip geen idealen hadden en die bovendien naar eigen zeggen niet veel op hadden met de academische wereld. De strip was een *instant classic* en werd later bijeengebracht in een vierdelige bundeling. Intussen zijn er meer dan een miljoen van verkocht.

De strip vond zijn weg naar kinderkamers, schoolbibliotheken en lesmethodes. Uit een vragenonderzoek onder Utrechtse geschiedenisstudenten in de jaren negentig bleek dat hun interesse in het vak was aangewakkerd door *Van Nul tot Nu*. Ik herinner me zelfs studie-

genoten die de tentamens Nederlandse geschiedenis ermee voorbereidden. Er valt genoeg af te geven op *Van Nul tot Nu*, tenminste als je een zeurpiet bent. Mensen benoemen bijvoorbeeld de historische onjuistheden (Lodewijk XIV stak de rivieren niet over met pramen) en ze hekelen stereotypen en seksisme, zoals dikke Duitsers en rondborstige vrouwen. Maar eerlijk: alle koppen zijn raar in de strip – logisch, want we hebben te maken met karikaturen. Alleen Nelson Mandela komt er goed vanaf ('Die heeft geen fouten,' aldus Loerakker in een interview).

'Anno 2021 wordt geschiedschrijving meer dan ooit op een goudschaaltje gewogen'

Anno 2021 wordt geschiedschrijving meer dan ooit op een goudschaaltje gewogen. In latere publicaties van de strip zijn hier en daar woordjes veranderd, soms terecht, soms misschien niet. Soms omdat de schrijvers dat zelf inzagen, soms vanwege kritiek. 'Negers' werd terecht 'inwoners van Afrika', maar Darwin 'ontdekte' niet, maar 'beweerde' dat de mens familie is van de aap. Zulke veranderingen zullen sommige mensen nog vast niet voldoende zijn, want oei, wat zijn we gevoelig geworden. Is de strip bijvoorbeeld niet te nationalistisch? Krijgen Coen en Van Heutsz wel de kanttekeningen die ze verdienen? Is het niet tijd voor *decolonizing the comic*? Nee, natuurlijk niet. Laat de strip de strip. En lees die. Net zoals de geschiedenisles af en toe een kolderieke karikaturenshow mag zijn, zo is dit stripverhaal dat ook: prikkelend, lachwekkend, enthousiasmerend en, in het beste geval, een reden om geschiedenis te gaan studeren. ■

Jelte Posthumus woont in Groningen en is daar docent geschiedenis op het Willem Lodewijk Gymnasium. Hij schrijft al jaren over het onderwijs. Daarnaast is hij radiopresentator voor Glasnost, een Gronings radioprogramma over kunst en cultuur. Ook is hij muzikant en film liefhebber.

